
У журналі вміщено статті з проблем давньої історії та археології від первісності до середньовіччя, публікації нових матеріалів і результатів досліджень пам'яток на території України та за рубежом, біографічні матеріали, рецензії та хроніку.

Для археологів, істориків, краєзнавців, учителів історії, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

В журнале помещены статьи по проблемам древней истории и археологии от первобытности до средневековья, публикации новых материалов и результатов исследований памятников на территории Украины и за рубежом, биографические материалы, рецензии и хроника.

Для археологов, историков, краеведов, учителей истории, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Адреса редакції

04210 Київ—210,
просп. Героїв Сталінграда, 12
Телефон 418-91-38
E-mail: editor@iananu.kiev.ua

П.П. ТОЛОЧКО (головний редактор),

В.Д. БАРАН, К.П. БУНЯТЯН, І.С. ВІНОКУР,

М.І. ГЛАДКИХ, А.А. ЗАЛІЗНЯК,

В.М. ЗУБАР (відповідальний секретар),

С.Д. КРИЖИЦЬКИЙ (заступник головного

редактора), В.К. МІХЕЄВ, О.П. МОЦЯ,

В.В. ОТРОЩЕНКО, С.А. СКОРИЙ,

В.Н. СТАЦКО, Р.В. ТЕРПИЛОВСЬКИЙ,

Г.М. ТОЩЕВ, В.М. ЦИГИЛИК,

Є.В. ЧЕРНЕНКО

Друкується за постановою
редакційної колегії журналу

Редактор *О.І. Калашникова*

Технічний редактор

Т.М. Шендерович

Коректор

І.В. Ревчук

Комп'ютерна верстка

Д.О. Шевченка

Здано до набору 12.04.2003. Підписано до друку 27.05.02. Формат 70×108/16. Папір офсетний № 1. Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Ум.-друк. арк. 14,52. Обл.-вид. арк. 18,07. Тираж 700 прим. Зам. 951

Оригінал-макет виготовлено та тираж видруковано Видавничим домом «Академперіодика», 01004 Київ, вул. Терещенківська, 4

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У БЕРЕЗНІ 1989 р.
ВИДАЄТЬСЯ ЩОКВАРТАЛЬНО

КИЇВ • 3 • 2003

ЗМІСТ

До 10-річчя діяльності Міжнародної асоціації академії наук.....	3
ДАШЕВСЬКА О.Д., ГОЛЕНЦОВ А.С. Західнодонузлавський курган доби бронзи.....	5
ЖУРАВЛЕВ Д.В., ХРШАНОВСКИ Л. Святильники с острова Березань в собрании Государственного Исторического музея (Москва).....	15
ХРШАНОВСЬКИЙ В.А. Новый склеп с полуциркульным сводом на некрополе Илурата.....	21

Статті

ГЕРШКОВИЧ Я.П. Взаємодії населення степу та лісостепу України за доби пізньої бронзи.....	32
РУСЯЄВА А.С., ОДРІН О.В. Ольвійський декрет на честь калхедонця і деякі питання ольвійсько-калхедонських взаємовідносин.....	41
ЗУБАР В.М. З історії Південно-Західної Таврики у другій чверті — середині III ст.....	50
ВАКУЛЕНКО Л.В. Етнокультурна ситуація на Українському Закарпатті в першій половині I тис. н. е.....	56

Публікації археологічних матеріалів

ЗІНЬКО В.М. Сільська округа боспорського міста Німфей в VI—III ст. до н. е.	68
МУДРИЦЬКА В.Г., ЧЕРНЕНКО О.Є. Археологічні матеріали з розкопок В.А. Богусевича у Чернігові в 1947—1953 рр.	82
ТОВКАЙЛО М.Т. Старожитності Запорозького Гарду та його околиць...	88

До історії стародавнього виробництва

ЧЕРНЯКОВ І.Т., ЄЛІСЄЄВ В.Ф. Досліди з виготовлення ливарних форм і литва бронзових виробів сабатинівської культури.....	102
ВОЙНАРОВСЬКИЙ В.М. Давнє чинбарство на території України.....	111

Нові відкриття і знахідки

ПАНКОВСЬКИЙ В.Б. Про призначення «зубчастих лопаток».....	134
СТАНКО М.В. Декілька античних графіті з Тіри.....	144

На допомогу вчителю

АБАШИНА Н.С. В.В. Хвойка — дослідник старожитностей Придніпров'я	150
--	-----

Хроніка

До ювілею Галини Тихонівни Ковпаненко.....	155
До 70-річчя Олександра Михайловича Лєскова.....	157
КОЛЕСНИКОВА В.А. Нові надходження до наукової бібліотеки Інституту археології Національної академії наук України.....	160
ГОРБАНЕНКО С.А., КРАВЧЕНКО Е.А. Нове видання писемних джерел до історії Візантії.....	162
Наші автори	164
Список скорочень	165

СОДЕРЖАНИЕ

К 10-летию деятельности Международной ассоциации академий наук.....	3
ДАШЕВСКАЯ О.Д., ГОЛЕНЦОВ А.С. Западно-Донузлавский курган эпохи бронзы	5
ЖУРАВЛЕВ Д.В., ХРШАНОВСКИ Л. Светильники с острова Березань в собрании Государственного Исторического музея (Москва).....	15
ХРШАНОВСКИЙ В.А. Новый склеп с полуциркульным сводом на некрополе Илурата.....	21

Статьи

ГЕРШКОВИЧ Я.П. Взаимодействия населения степи и лесостепи Украины в эпоху поздней бронзы.....	32
РУСЯЕВА А.С., ОДРИН А.В. Ольвийский декрет в честь калхедонца и некоторые вопросы ольвийско-калхедонских взаимоотношений.....	41
ЗУБАРЬ В.М. Из истории Юго-Западной Таврики во второй четверти — середине III ст.	50
ВАКУЛЕНКО Л.В. Этнокультурная ситуация в Украинском Закарпатье в первой половине I тыс. н. э.	56

Публикации археологических материалов

ЗИНЬКО В.Н. Сельская округа боспорского города Нимфей в VI—III вв. до н. э. ..	68
МУДРИЦКАЯ В.Г., ЧЕРНЕНКО Е.Е. Археологические материалы из раскопок В.А. Богусевича в Чернигове в 1947—1953 гг.	82
ТОВКАЙЛО М.Т. Древности Запорожского Гарда и его окрестностей.....	88

К истории древнего производства

ЧЕРНЯКОВ И.Т., ЕЛИСЕЕВ В.Ф. Опыты по изготовлению литейных форм и литья бронзовых изделий сабагиновской культуры.....	102
ВОЙНАРОВСКИЙ В.Н. Древнее кожевенное производство на территории Украины	111

Новые открытия и находки

ПАНКОВСКИЙ В.Б. О назначении «зубчатых лопаток».....	134
СТАНКО М.В. Несколько античных граффити из Тире.....	144

В помощь учителю

АБАШИНА Н.С. В.В. Хвойка — исследователь древностей Приднестровья.....	150
--	-----

Хроника

К юбилею Галины Тихоновны Ковпаненко.....	155
К 70-летию Александра Михайловича Лескова.....	157
КОЛЕСНИКОВА В.А. Новые поступления в научную библиотеку Института археологии Национальной академии наук Украины.....	160
ГОРБАНЕНКО С.А., КРАВЧЕНКО Э.А. Новое издание письменных источников к истории Византии.....	162

Наши авторы.....	164
------------------	-----

Список сокращений.....	165
------------------------	-----